KVINNORNAS TIDNING

N:o 52. 2:dra årg. 24 December 1922.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje Söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: —. 1/2 år Kr. 3:75. 1/4 år Kr. 2: —.
Lösnummer 15 öre.
F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG, 1922

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

Utlandskrönika i sammandrag.
I Göteborg. Av Crayon.
Jul! Dikt av Ruth Almén.
I natthärbergena. Av I. D.
Hur vi firade julen hemma. Av H-t H-n.
Tillfällig makt och bestående.
Där himlen är evigt blå. Resebrev av R. L.
Gåvor. Av Frigga Carlberg.
Litteratur. Av S. L.
Från läsekretsen:
I. Meningsutbyten.
II. "Husfrudöme eller tjänarinnedöme".
Kärleksbrevet.
I Rosenhof. Roman av Luise Westkirch.

Utlandskrönika
i sammandrag.

Ovisshet vilar alltjämt över tyska skadeståndsfrågan, vilken synes lika fjärran från en lycklig lösning som någonsin. En plötslig ljusning inträdde vid meddelandet om ett planerat amerikanskt miljiardlån till Tyskland — det gick en glädjevåg över landet, valutan förbättrades, en allmän hausse inträdde på aktiemarknaden, och även den övriga världen tyckte, att livet började te sig litet hoppfullare. Ett hastigt bakslag följde emellertid sedan det blivit bekant att det amerikanska lånet är tämligen ovisst, att villkoren antagligen bli hårda och att det måhända dröjer, innan pängarne bli åtkomliga. En liten ljusning återstår i alla fall — Amerika börjar intressera sig för Europas affärer, hatet mot Tyskland övergår allt mer i medlidande och man ogillar allt skarpare Frankrikes oförsonliga politik, som hindrar Europas ekonomiska tillfrisknande, till skada även för de amerikanska affärsintressena. Av allt detta kan helt säkert mycket gott komma.

Den nyvalde polske presidenten Narutowics har fallit offer för ett attentat, iscensatt av de polska nationalisterna, bland vilka en stark fascisträrelse efter italienskt mönster uppstått. Presidenten var misshaglig på detta håll såsom vald av de polska radikala partierna och de judiska, ryska och tyska folkelementen. De oroligheter man fruktat skulle följa efter attentatet hava hittills uteblivit, tack vare det stränga regemente, som föres av den upprättade militär-diktaturen, vilken står i det lagliga samhällets tjänst.

På Lausanne-konferensen, från vilken under den senaste tiden de bästa nyheter utsänts om växande samförstånd, har oro uppstått med anledning av ett ryskt-turkiskt försök att medels nya förslag i frågan om Sundens frihet omintetgöra den överenskommelse enligt ententens önskan, vilken redan ansågs tryggad. Englands representant, utrikesminister Curzon, har beslutsamt motsatt sig denna aktion.

Det engelska parlamentet har hemsänts och sammanträder åter den 13 febr. Även den tyska riksdagen har tagit julferier.

Ovanstående är ungefär allt vad veckans utlandskrönika rymmer — julstillheten ger sig alltid tillkänna något i förväg.

I Göteborg.
I julvimlet.

Ut över gatorna böljar ljuset från de eklärerade butiksfönstren, och på trottoarerna rör sig i maklig ro den julklappsspekulerande väl påpälsade allmänheten.

Men genom skaran av promenerande kommer en rad glammande alnshöga småttingar dragande. De härstamma från utkanten och äro klädda i dess lappade, tunna, illa medfarna kostym. Ansiktena äro otvättade, näsorna fuktiga, men det är käckhet och munterhet över dem, där de tåga framåt med hand hårt och beskyddande sluten i hand. Det är endast grändernas barn, som gå på det sättet i kedja, eniga, goda, pålitliga kamrater, en för alla och alla för en!

Kanske, ja, alldeles säkert ha de utan lov begivit sig åstad på upptäcktsfärd inåt staden till den underbara, lockande leksaksvärld, som just nu, enligt vad deras äldre kamrater berättat, utbreder sig där inne.

Halt!

Flocken stannar, hand trycker hårdare hand, de ivrigt pratande munnarna tystna, ögonen vidgas av häpnad och fröjd inför ett vidunderligt vackert skyltfönster med en sagolik rikedom av de underbaraste leksaker. —

Och så i fyrsprång fram till fönstret, sida vid sida, tätt packade med näsorna hårt tryckta mot rutan, andlöst tysta, överväldigade, lyckliga.

Så bryter det löst: — "Den där hästen är min, den svattåvita som kan gönga! — Och dockan, den där väldigt fina, ä min! Hon kan blönna, å hon har riktigt hår, å jag kan klä åna å påna. — Jag seglar i min båt. — Hästen å vangen ä min. — Kåss i jissi namn, ta en vang, när de finns en attemåbil — ja ä chafför — hon blönnar, när ja läggerna, joho, du, för dä gör alla fina docker, om dom inte ä sönner —"

Barnflocken blir stående — den har nått sitt mål! Den kan icke slita sig från dessa leksaker, som den slukar med hungriga, lycksaliga barnaögon och leker med så här ute från gatan tvärs genom rutan.

Länge, länge stå småttingarna där, och när de slutligen draga sina färde, blir det icke inåt stadens ljushav till andra frestande leksaksfönster, utan tillbaka samma väg som de kommit, mot utkanten, mot mörkret, hemåt! Hand i hand draga de bort, käcka om än lite blåfrusna och tala med gälla röster om de skatter de nyss valt ut åt sig, "den svattåvita hästen — dockan som blönnar, attemåbilen — joho, hon *blönnar*, för se de gör *alla* fina docker — — —"

Crayon.

JUL!

Av ***Ruth Almén.***

Lyft din vinge, helga natt, och tänd oss
i din flykt en ny och härlig stjärna!
Himmel, dina ljusa änglar sänd oss,
ty till barnets krubba vi oss ärna.
Visa vägen, klara morgonstjärna!

Det är seklers morgonväkt, som bräcker
medan himlens alla körer sjunga.
Jublet, som en evig kärlek väcker
vill på ljusets varma vågor gunga.
Stäm då in! Nu må vi alla sjunga!

Kungasonens blick, som speglar ljuset,
skall med ljungeldskraft och kamplust skåda
lögnens mörker, ondskans djup, i bruset
av sin tid, och segra över båda.
Du är kallad ock till strid för ljuset!

Höj då glad ditt huvud, gör då icke
jorden till en dal för knot och jämmer!
Fritt mot segerns höga mål du blicke
när dig mörkrets djupa skugga skrämmer.
Ljusets kämpehär, förfäras icke!

Gud är allas Fader, stark och härlig,
underbar i omsorg om de sina.
O, hur rörande, hur god och kärlig
när Han låter glädjesolar skina,
så att våra sorgekällor sina!

Liljan, med dräkten finare vävd
än kung Salomos kläder,
sparven, som lycklig för minsta korn,
med sitt kvitter oss gläder,
solen, som täcks med sin klara bild
var daggdroppe pryda,
tala med tungor Guds kärleks språk.
Må vi rörda det tyda! — —

Julen gav oss många rika gåvor,
gav oss ljus att tända, gran att smycka,
men den bästa av dess många håvor
och det ljuvaste i all dess lycka
ligger gömt i ***glädjen att få giva.***

I Natthärbergena.
En undersökning — och en jämförelse.

Det ringde på tamburklockan, och när jag öpnade dörren, stod en medelålders, torftigt klädd kvinna därute. Ett skarptskuret ansikte och blicken hård. Hon bad om pengar till natttlogis och fick dem. Dörren föll igen mellan oss, och hon gick ner för trappan långsamt, tungt.

Vilken plågsam känsla det dröjer kvar efter denna husvilla kvinna! Det blir så alltför varmt i de ombonade rummen, så alltför ljust och behagligt — det känns som en begången orätt, ett samvetskval.

Det stora fönstret lämnar utsikt över staden långt utåt hamnen. Det är kväll, alla lyktor äro tända, ljus strömmar ur fönstren, spårvagnarnes olikfärgade lampor röra sig nere i gatudjupet och på Ramberget ute på Hisingslandet springa små eldslågor upp. Luften är genomskinligt klar, den molnfria himlen täckt av stjärnor. Det är frost — det kommer att bli mycket kallt till natten.

— — —

En husvill kvinna utan någon att ta sin tillflykt till, utan ett öre i portomonnän, utan något att pantsätta, utan möjlighet att få arbete, nekad den allmosa hon bettlar om vid dörren — vart går en sådan kvinna, var får hon tak över huvudet en så bittert kall natt som denna? Har samhället tänkt på henne, gjort några föranstaltningar för att i denna yttersta nöd bistå henne och hennes gelikar?

Detta måste undersökas!

Efterforskningar göras.

Föreningen Vaksamhet har ett kvinnopensionat vid Köpmansgatan. Ett propert, gott hem, och det vilar något hjärtevarmt över föreståndarinnans lilla person och hela väsende. Pensionatet är litet och rymmer högst tolv gäster åt gången. Det har intet kommunalt anslag, och driften bär sig icke. Bristen fylles genom föreningsavgifter och eventuellt inflytande gåvor. Sina dessa inkomstkällor, vilket de ledsamt nog visa tydlig benägenhet att göra, kommer det lilla hemmet att upphöra. De som bo här betala pr dag 1 kr. à 1:50. Det är alltså en tillflykt endast för kvinnor, som ännu ha mynt i portomonnän. Man ställer också krav på, att de skola var "hyggliga", kunna förete betyg från innehavda tjänster. Denna sovring är nödvändig, man förstår det. Det är ett hem för kvinnor, som ännu med framgång kämpa för att hålla sig uppe, icke för de alldeles blottställda, husvilla, som redan äro på väg utför mot samhällets avgrund, och som genom bristande snygghet sprida vantrevnad omkring sig.

Kanske finna de huld och skydd i Frälsningsarméns kvinnohärberge på Torggatan?

Där är rent och ljust, men icke samma hemvärme som i Vaksamhets pensionat. Man har plats för ett tjugotal gäster, vilka pr natt betala 1 kr. — 1:25 — 2 kr. Ibland, i särskilt behjärtansvärda fall, får en eller annan bo på kredit och längre fram gälda skulden. Men även här fordrar man, att de logerande kvinnorna skola vara "hyggliga", snygga, sådana som ännu förmå hålla sig uppe.

Har då icke den stora staden något natthärberge för de utblottade, uselt klädda, mer eller mindre förkomna, husvilla kvinnorna?

— Nej, svarar stadens enda polissyster, fröken Signe Stranne. Något sådant existerar icke.

— Alltså endast gatan?

Fröken Stranne tänker efter och tillägger: — "En husvill, medellös kvinna kan vända sig till polisen och för en eller annan natt skulle hon nog kunna få tak över huvudet i finkan. Polisen kan också remittera henne till fattiggården, till Gibraltar."

En påringning göres till Gibraltar.

— Tar ni emot utblottade husvilla kvinnor hos er?

— Nej, inte utan att de remitteras hit av någon distriktsläkare som sjuka eller av polisen.

— Kunna de genom arbete få göra rätt för sig?

— Nej, det här är ingen arbetsinrättning.

— Och om de inte ha hemortsrätt i staden?

— Då underrätta vi genast hemsocknen, som omedelbart avhämtar dem eller betalar för dem —

— — —

Detta är sålunda allt som står den fattiga husvilla kvinnor till buds: en träbrits i polisfinkan eller fattighuset med ilbud till hemförsamlingen om hennes eländiga belägenhet, vilken hon kanske känner som en brännande skam. Detta är allt! För att vara i ett stort förmöget, kristet samhälle är detta överraskande litet, upprörande litet!

Det är troligt, att en kvinna i den skildrade förtvivlade situationen icke skall uppsöka polisfinkan, icke heller fattighuset, utan söka andra utvägar — *vilka* behöver icke sägas! Hennes undergång är given, absolut viss, en undergång i vilken samhället har sin dryga andel.

— — —

För de *hemlösa männen* ordnar samhället med faderlig omsorg.

Det finns Frälsningsarméns härberge i den av staden mot hyra upplåtna gamla fängelsebyggnaden, vars cellavdelning är apterad för ändamålet med plats för c:a 250 logerare, vilka pr natt betala 75 öre. Där är ingen trevnad, men det vilar dock något "försvarligt" över denna nödens boning. Den ger skydd mot väder och vind, mot kylan, den ställer till förfogande en god, snygg, varm bädd. Där skulle kunna vara mera trevnad, om fastighetsägaren, staden, ville kosta på en reparation. I detta härberge gallrar man icke kundkretsen, även de ruskigaste individer finna här en fristad. Endast berusade äro obönhörligt utestängda.

Vidare finnes stadens ungkarlshotell "Labor", vilket måste betecknas som en verklig mönsterinrättning. En ståtlig byggnad, stora präktiga, prydliga, propra, varma rum med plats för 1, 2, 3 à 4 personer i varje. Goda sängar med rena lakan för varje ny gäst och ombyte två gånger i månaden för de mera bofasta. Hotellet är avsett för den bästa, den skötsammaste kategorien hemlösa män inom arbetarklassen och skulle med sin stora snygghet fylla även borgerliga anspråk. Priset pr dag är kr. 1:25, men sänkes vid längre vistelse. För 15 dagar betalas kr. 12:50, för en månad 25 kr. Hotellet kan mottaga 150 gäster.

Slutligen finnes stadens natthärberge för män vid Skolgatan, vilket står under samma skickliga och intresserade ledning som "Labor". Det kan i fråga om trevnad icke jämföras med detta sistnämnda pensionat, men det har stora förtjänster och, just sådant det är, fyller det ett mycket viktigt samhälleligt behov. Dess kundkrets står lägre än Labors, och når ända ned till bottnen av samhället. Ingen är för ruskig för att bli mottagen — hemmets dörr står vidöppen för en och var utom för de berusade. Rummen äro, om inte trevna, så dock propra, luftiga, rymliga, ljusa och väl uppvärmda. Sängarna goda, rena med byte av lakan för varje ny gäst, alldeles som på "Labor". Innan gästerna släppas in i rummen, måste de i badrummet ha tvått sig grundligt med såpa, vatten och borste. Det kontrolleras! Har peruken innevånare, så kommer sabadillättikan till användning. Är det lika illa ställt med kläderna, desinficeras de i hemmets "entläusungs"-ugn. Renskurad och proper iför sig gästen den rena nattskjorta härberget består och vandrar så in i det varma sovrummet, sträcker ut sig i en ren bädd.

Låt oss ett ögonblick betänka vilken välgärning en sådan grundlig rengöringsprocedur är för denna kategori av män!

Härberget, som har plats för 125 gäster, tar för natten 1 kr. med rabatt för längre vistelse. Även fullständigt utblottade personer kunna få husrum genom att utföra en del arbete hos Allmänna hjälpföreningen, som betalar med en kupong till natttlogis.

— — —

Samhället har ordnat det förträffligt för de hemlösa männen. Må det också tänka på de hemlösa kvinnorna! Låt oss anförtro saken till kvinnorna i stadsfullmäktige! Vi börja längta efter att få se något resultat av just *deras* samhällsvårdande arbete. Något vackert och gagneligt, om vilket vi med stolthet skulle kunna säga:

—Se, detta hava kvinnorna åstadkommit!

I. D.

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

EGNA FONDER KR. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap.)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Hur vi firade julen hemma.

Av *H—t H—n.*

När jag nu i mognare år tänker på julhögtidens firande i mitt hem, kan jag icke erinra att denna celebrerades med några som helst stora eller dyrbara festligheter. Och likväl stå dessa dagar omgjutna av ett skimmer, en glans, som aldrig förgår. Kanske kan detta delvis bero på den gammaldags pietetsfullhet, varmed mina föräldrar för oss barn bevarade den religiöst färgade mystiken kring julen.

Allt gav intryck av att man nalkades en stor, en sällsam dag: De hemlighetsfulla rådplägningarna, de stängda dörrarna då julgranen och julbordet gjordes i ordning, talet om tomten, som var god mot de snälla barnen, men straffade de stygga med att glömma bort dem, stjärngossarna som kommo in och sjöngo — den takhöga, tända granen, som strålade oss till mötes då dörrarna till det stängda rummet äntligen slogos upp, julklappsutdelningen, sången kring orgeln eller pianot, och det sista, som aldrig glömdes, fars julbetraktelse över Honom, som fört julen in i världen.

Det är dessa, liksom i hög glans slipade minnen, som oförgängliga bryta sig fram ur allt det vardagliga som ju dock oundvikligen föregick den stora aftonens skimrande fest.

Ty *hur* det stökades, arbetades och slets! Som om denna dag varit livets sista! Såsom något av det fasansfullaste i hela julstöket står alltjämt framför mig minnet av gardintvätten. Jag vet icke, om det var något särskilt med gardinerna i vårt hem, men nog var det något alldeles särskilt med alla husets medlemmar den dag de strökos och hängdes upp. En och var kände sig såsom en olycklig varg i veum. I salen, som annars utgorde det gemensamma samlingsrummet, flöt hela denna dag det stora bordet, alla stolar och soffor av deras vita massa. Och mitt i helgedomen stod min mor, upprörd bevakande att ingen fick komma i närheten, upprörd över att hon ej kunde få alla blommor och trådar att ligga riktigt nog under strykjärnet, utom sig gång på gång, än över en "lip", än över sin hjälpredas många otroliga försummelser ifråga om strykjärnen. Och när så efter sju mödor och åtta besvär de stärkta och nystrukna gardinerna *äntligen* nålats fast på sina stora, svängda, förgyllda kornischer och hängts upp framför fönstren — vilken straffvärd handling att komma i deras styva, bländvita närhet! Ja, ju finare och renare allt blev, hur mycket svårare för oss barn att på ett lämpligt sätt röra oss inne i rummen.

Tel. 5215. Tel. 5215.
Vår namnstämpel å
MATSILVER
finnes endast å garanterat
högsta kvalitet.
JUVELERAREFIRMAN
J. MARTIN JOHANSSON
20 Torggatan 20.

Min mamma använder alltid Mustads margarin.

Först på julaftonens middag kom turen till oss. Vi bävade för denna stund. Ty om svamp och borste annars endast hotade att taga någon del av skinnet med sig, tyckte vi denna dag, att både öron och hår skulle följa med min mors bastanta gnuggningar. Och ännu i dag anser åtminstone jag hennes pretention på att vi skulle stå stilla under den fruktansvärda proceduren såsom en för ett barn övernaturlig begäran. Men även detta hade en övergång. Liksom för att göras mera passande för den doftande, skinande renheten runt omkring, ifördes vi nu från topp till tå rena kläder och våra bästa dräkter. Rosetter, kragar och hårband, nya till julen, avslutade toaletten, och sålunda förnyade släpptes vi en efter en ut i vardagsrummet för att vänta på honom, som uppfyllde allas våra hjärtan med en outsäglig tillgivenhet och kärlek, vår älskade far.

Jag kan aldrig minnas honom komma hem en julafton utan en mängd påsar och paket. Om mor var det timligas goda genius, var far festens och sagans. När han stod där i dörren i sin blå, tjocka överrock med översnöade axlar och stampande fötter, händerna fulla av julklappar och godsaker och mysande emot oss — o, huru vi flögo honom till mötes som en flock kid till sin beskyddare!

Efter far kom snart våra julars andra stora händelse — farbror Johan. Också nu efter många år, kan jag undra över denne främling, som varje år under hela vår minderårighet offrade hela sin julafton och en hel mängd pengar bara för att glädja oss. Varken förr eller senare har jag träffat en större och mera förtjusande barnavän, än denne långe, ståtlige, romantiskt vackre farbror Johan, som räknade kusinskap med min far. Vilket jubel över alla de dyrbara leksaker, lika romantiskt vackra som han själv, som han förde med sig till oss på julaftonen. Blixtrande sablar med röda silkestofsar, stora, förgyllda trumpeter, kaskar och skinande harnesk, laterna magica med färgade bilder, jättestora dockor, som kunde sova och klädas av och på, vagnar, hästar, ridpiskor, tömmar med klingande bjällror.

Och varje jul hör jag min mor säga till honom: — Men, Johan, att du går och köper sådana dyrbara leksaker till barnen! — Och varje jul ser han lika strålande glad ut över sin dumhet, där han sitter mitt ibland oss, med alltid minst två av oss på sitt knä, medan far går omkring och sprider en stämning som ett blitt solsken. — — —

— — —

Och under trumpetstötar, lek och ras, slogos plötsligt dörrarna upp till salen. Bordet stod dignande, grenljusstakarna brunno, granen strålade med sin blixtrande lull-lull-juvel i toppen, julkyrkan utsände sina färgade ljusfloder — och mor stod svartklädd med vita spetsmanschetter och en tändsticksask och en nyss avbränd sticka i handen och blickade stolt på effekten av sin vackra skapelse.

Och efter ett vallfärdande med assietter, gafflar och vörtbrödsskivor till det pyntade julmatsdoftande köket, där stora doppgrytan stod blankskurad på spiseln, bänkade man sig kring salsbordet — för att äta snövit gröt, läcker lutfisk med skirat smör och ryska ärter, korv och skinka och rimmad svinrygg, gorån, äpplen, apelsin, mandlar, nötter, fikon, marsipangrisar och russin och allt dylikt, som hör julen till.

Och under det granen med ständigt förnyade ljus fortfor att brinna hela kvällen, läste far om herdarna och stjärnan, någon av oss barn deklamerade med händerna på ryggen och under djupaste andakt från åhörarnas sida en juldikt, far spelade: Var hälsad sköna morgonstund! på orgeln, som alla sjöngo stående, även farbror Johan.

Efter andakten blev det en rusning på oss barn ut till våra julklappar igen. Vi lekte och lekte i en av de nya tingen förnyad värld — lekte tills granens ljus slocknat för sista gången denna signade kväll, julkyrkan låg i mörker, grenljusen bränt ned ända till piporna, och farbror Johan gått hem till sitt ensamma ungkarlsbo.

Snart var den största av årets kvällar tilländalupen även för oss. Tilländalupen och dock bevarad i minnet såsom det stora undret, det evigt oförgängliga från barndomens för starka och outplånliga intryck så mottagliga och lyckliga tid.

Nordiska Handelsbanken
Stockholm. GÖTEBORG. Malmö.
Egna fonder: Kr. 72,650,000:—
Notariatavdelning.
Förvaltar enskildas och kassors värdehandlingar mot billig avgift.

Tillfällig makt — och bestående.

Napoleon den store om Kristus.

Napoleon den Stores ideal var ej såsom man på grund av hela hans märkliga och i sitt slag övermänskliga livsgärning kunnat förmoda, världserövrarens och despotens. Själv denne man, som var sin samtids mäktigaste personlighet och en av de största jorden någonsin burit, insåg det ändliga och ofullkomliga i sitt jordiska värv. I nedanstående uttalande, sannolikt tillkommet under hans sista år i fångenskapen på S:t Helena, är det av största intresse att se, hur klarsynt och ödmjukt han väger den tillfälliga makt, som han själv i likhet med andra denna världens store grundat på styrkan mot den eviga och oföränderliga makt varpå Kristus grundade sitt rike på jorden.

"Alexander, Cesar, Carl den store och jag", skriver Napoleon, "grundade riken på styrkan. Jesus Kristus ensam grundade sitt rike på kärlek, och ännu i denna stund skulle miljoner vilja dö för honom. Jag skall dö före min tid, och min kropp skall läggas i jorden och bli föda åt maskarna. Sådant är det öde som väntar den man som en gång kallades Napoleon den store. Vilken avgrund ligger ej emellan mitt elände och Jesu Kristi eviga rike, över hela jordens rund älskat, ärat och tillbett.

I Lykurgos, Numa, Confucius och Mahomet ser jag endast lagstiftare, vilka, sedan de kommit till den första platsen i staten, sökt den bästa lösningen av ett socialt problem. Jag finner hos dem ingenting som uppenbarar gudomen; de hava icke heller själva ställt sina anspråk så högt.

Det är uppenbart att det är först eftervärlden som förgudat dessa uraldsta despoter, hjältar, härförare och grundläggare av de tidigaste rikena. För min del ser jag i hedningarnas gudar och dessa store män väsenden av samma natur som jag själv. Deras förstånd och ljus skilja sig från mitt endast i formen. De bröto in över världen och spelade däri en stor roll, såsom även jag i mina dagar har gjort det. Ingenting hos dem vittnar dock om någonting gudomligt. Tvärtom ser jag mycken likhet mellan dem och mig — gemensamma svagheter och misstag. De ägde inga andra förmögenheter än dem jag äger. Däri är ingen åtskillnad, men väl i de bruk vi gjort av dem allt efter de olika mål vi haft i sikte, de olika länder och tidsförhållanden i vilka vi levat.

Det är icke så med Kristus. Allting hos honom väcker hos mig undran och häpnad. Hans förstånd, hans vishet övergår min; hans vilja gör mig förbryllad. Det är omöjligt att göra någon jämförelse mellan honom och någon annan varelse i världen. Han är i sanning ett väsende för sig, skild ifrån andra — hans tankar, hans känslor, den sanning han förkunnar, det sätt på vilket han söker övertyga — allt är utöver det mänskliga och tingens vanliga ordning.

Hans födelse, hans livs historia, djupheten och grundligheten av hans lära, vilken övervinner alla inkast och ger den fullständigaste lösning på varje fråga, hans evangelium, det underbara och egendomliga hos detta hemlighetsfulla väsende, hans uppträdande, hans rike och dess utbredande genom alla århundraden och i alla länder — allt detta är för mig ett häpnadsväckande under, en obegriplig hemlighet, som försätter mig i ett drömmande tillstånd, ur vilket jag icke kan lösgöra mig, en hemlighet, som alltid står för mitt inre öga, ett oundvikligt mysterium, som jag varken kan förneka eller lösa.

Jag ser häri ingenting av människan. Huru nära jag än nalkas, huru noggrant jag än undersöker, går dock allt över min fattning, stort genom en storhet som förkrossar mig. Det är förgäves jag anstränger mina tankar — allt kvarstår dock outgrundligt."

Där himlen är evigt blå.

Resebrev av *R. L.*

Rom i dec.

Nu kommer det utlovade brevet till "Kvinnornas Tidning", även om det icke blir så "samlat", som jag tänkt. Hela mitt huvud vimlar av intryck och är fullproppat av madonnor, fontäner, mosaiktak, skulpturer och gatubilder av alla slag. För att kunna reda upp allt deta fordras tid och en utvilad hjärna.

Här har varit så kallt under slutet av november och nu sedan några dagar, att man knappt haft någon motsvarighet därtill i mannaminne. — Från alla fontäner ses om morgnarne de vackraste isformationer, bassängerna ha tjock is till alla ungars förtjusning och i Monte Pincio ligger marken glittrande vit i solskenet. Men första veckan i dec. var det härligt — ända till 19 grader varmt i skuggan. En dag åto vi vår medhavda déjeuner på murarne av en gammal kejsarborg i full sommarvärme och en annan dag sågo vi en hop unga män taga kallbad i Tibern och dessemellan glatt springa omkring på det torra i adamsdräkt så när som på simbyxorna. — Temperaturen växlar beständigt, men himlen är nästan alltid blå. Folket här är otroligt härdat — överallt ser man arbetare ligga och sova utmed husväggarna på bara gatan. Finns en solglimt är det bra, annars går det ändå. Damerna kila dock i vintervädret omkring lite fortare än vanligt i sina florstunna silkestrumpor. Halsen är förstås insvept i jättestort pälsverk.

Pensionatet, där jag bor, ligger alldeles intill Villa Borghese och Monte Pincio. Utanför dörren till mitt rum är en stor altan med utsikt över staden långt utåt campagnan och Sabinerbergen. Underbart i månsken! Priset för mat och rum är 45 lire per dag. Lugnt och stilla. Man ligger utan låst dörr och känner sig trygg som i en liten svensk småstad. Pensionärerna höra hemma i Sverige, Norge, England och Frankrike.

Eleonora Duse, som efter lång, jag tror 10-årig, frånvaro från scenen åter började uppträda förra året, sedan hon tillfölje en bankkrasch förlorat sin förmögenhet, gav förra veckan tre föreställningar på Costanzi-teatern, Roms största. Den första var jag med om tillsammans med en norska, korrespondent till några tidningar i hemlandet. Det var "Gengangere" som gavs och Eleonora Duse var fru Alving, en roll, vilken ingen lär kunna återgiva som hon. Hon är nu visst redan inne på 60-talet och alldeles gråhårig, men vacker alltjämt med sina stora, själfulla ögon. Liksom tidigare använder hon icke smink.

Publiken var i feststämning, och den applåd, med vilken hon möttes, var öronbedövande. Jag är tyvärr inte så mäktig det italienska språket, att jag förstår det, men jag kände ju pjäsen förut och kunde därför ändå följa med. Duses stämma är, antar jag, icke så underbar, som den en gång varit, men hennes förmåga att i rörelser och mimik återgiva sina känslor, särskilt hennes sätt att röra händerna och smeka sin stackars sjuke gosse var av en ådan verkan, att det jagade köldrysningar genom hela ens varelse. — Tidningarna förklarade också entusiastiskt "att den stora konstnärinnan, på gränsen till ålderdomen, altjämt står på höjdpunkten av sin konst." Icke skymten av ett klander i recensionerna, endast högsta lovord. Efter andra akten i "Gengangere" började blommorna dala ned över Eleonora Duse från raderna och galleriet — en förtjusande tavla. Och när föreställningen var slut och hon framapplåderades, var hela scenen full av jätterosenbuketter och bakom den stora tragediennen såg man sex unga fascistgrenadierer, vilka från Mussolini överlämnade en dunderbukett av vita rosor.

Låt mig sluta mitt brev med att säga att Mussolini är föremål för hela det italienska folkets dyrkan.

I VARJE SVENSKT HEM
som vill följa dagshändelserna inom politikens, handelns, konstens och litteraturens område
läser man numera
GÖTEBORGS HANDELS- OCH SJÖFARTS-TIDNING

Begär alltid
Kobbs Thé

HELANDERS ångrostade
KAFFE
är i smak och arom oöverträffat

DELTAG I KAMPEN
mot folkfördärvaren tuberkulosen genom att köpa
"JULKLAPPSPAPPERET"

Damkänger
i Lack, Chevreaux, Boxcalv m. m. i säsongens senaste modeller.
SYNNERLIGEN ELEGANTA!
Nya A-B. City Kungsg. 51
Telefon 9179

I »Rosenhof».

I ett brev till oss skriver författarinnan professorskan Beatrice Zade: "Gratulerar till Westkirchromanen ("I Rosenhof")! Jag tycker mycket om den."

— — —

När ni läser Kvinnornas Tidning så hoppa inte över följetongen — den är värd att läsas!

SVENSKA JULKLAPPAR
bör i dessa dagar vara alla kvinnors lösen.
Väigjorda och vackra alster av svensk hemslöjd i alla prislägen hos
KONSTFLITEN, GAMLA HÖGSKOLAN, GÖTEBORG.
Telefon 4676. PRESENTKORT.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern

Annandagen kl. 1,30 Billighetsmatiné:
Värmlänningarne.
Kl. 7,30:
Gästuppträdande av *Naima Wifstrand.*
Bajadären.

Lorensbergsteatern.

Annandagen kl. 1,30 Billighetsmatiné:
Till Damaskus.
Kl. 8: **Doktorns dilemma.**
Tredjedag Jul kl. 5 Barnföreställning:
Rödluvan.
Kl. 8: **Doktorns dilemma.**

FOLKTEATERN.

Annandagen kl. 1,30 Billighetsmatiné:
33,333.
Kl. 8: **Bolagstenoren.**

Nya Teatern.

Annandagen kl. 1,30 Billighetsmatiné:
BARKEN MARGARETA.
Kl. 8: **Bröllopet på Ulfåsa.**
Obs. Fr. o. m. Annandag Jul betydligt nedsatta biljettpriser.

LILLA TEATERN.

Annandagen kl. 1,30 Matiné:
En piga bland pigor.
Kl. 7 och 9: **Hemslavinnor.**
Därefter varje afton kl. 8: **Hemslavinnor.**

Ett ord till våra prenumeranter!

Glöm ej att i god tid förnya prenumerationen på *Kvinnornas Tidning*. Eljes får ni icke det första januarinumret i rätt tid.

Välkommen tillbaka, hälst tillsammans med en ny prenumerant!

En glädjande nyhet

Vilken tillfredsställelse det är att över en tidningsnotis kunna skriva rubriken "En glädjande nyhet!" Och hur ytterligt sällan man får tillfälle därtill! Nåväl den här nyheten handlar om Nya Teaterns i Göteborg goda beslut att från och med Annandagen göra en ofantlig nedprutning ifråga om biljettpriserna. Den billigaste platsen kommer för vanliga föreställningar att kosta endast 70 öre och för matinéer 50 öre. Sänkningen för övriga platser är i proportion härtill.

FINASTE JULPRESENT ÄR **WILKES** VELOURHATT SVART ELLER BRUN **25 kr.**

Gåvor.

Av *Frigga Carlberg.*

Det finns väl knappast något ämne som är så mycket att skriva om, ifrån den motvilligt givna skärven åt den spritdoftande luffaren till juvelsmycket åt den älskade, eller den första dockan åt babyn o. s. v. — Givandets konst är också något att skriva om, det finns gåvor i och för sig fjäderlätta, som bli tunga som bly genom sättet varpå de överlämnas, och andra med mycket litet penningvärde, som emottagas som skatter, därför att de givas med kärlek.

I en av August Blanche's romaner berättas om en julafton i ett borgarehem i Stockholm. Det var en hantverkare, som i sitt hem samlat alla sina arbetare, gesäller och lärpojkar och begåvade var och en med en julgåva, utom den rikliga trakteringen. Åt husets fru överlämnades mycket ostentativt den sedvanliga 100-kronsedeln i en portomonnä. Hon tackade med en nigning och en kyss, men någon entusiasm över den storartade gåvan kunde ej spåras i hennes ansikte. Förf:n ger oss förklaringen: Sedan gästerna avlägsnat sig med tack för förplägningen och beundran för mästers frikostighet, icke minst mot frun — tänk hela hundra riksdaler! — så återlämnades portomonnän med pengarna till mäster. — Det var för husets anseende gåvan lämnats, och husmodern fick som förut "be om pengar" i smårepriser. Sådant hör gudskelov till en förgången tid. — Det finns en gammal engelsk roman, som heter "Sentimental Tommy" — inte så gammal som "Hyrkuskens berätteiser" av August Blanche, men i den förekommer en gåvohistoria — därav idéassociationen.

Till givandets konst hör även väljandets konst — under det en del göra detta med den största lätthet är det verkliga kval för andra. Och det är om "Sentimental Tom" jag nu vill berätta en historia, sådan jag minns den. Han hade den stora oturen att alltid råka illa ut och att alltid ställa andra i klistret också. Nu var det åter ett sådant tillfälle, och som vanligt när det var svårt, kom han ihåg att han hade en mamma. Så letade han i daggryningen reda på kyffet där hon bodde. Där var kallt och oeldat och inget överflöd på sängkläder. Hon tog vänligt emot sin stackars Tommy, och denne var nog grannlaga att inte låtsa om det levande lilla bylte hans mamma sökte gömma under den slitna filten. Hans hjärta ömmade för henne och han beslöt att av de tre shillings han hade i sin ficka offra en på sin hungrande moder. Så snart han trodde att butikerna öppnats, smög han sig ut och vandrade gata upp och gata ned för att finna det mest passande att köpa. Efter ett par timmar kom han tillbaka och överlämnade segerstolt presenten — en liten färgad tavla, föreställande lord Byron, simmande över Hellesponten.

Jag hörde en gång en ung dam, mera praktisk än den sentimentale Tommy, säga: "Och så skall jag gå och köpa en resväska till pappa." — Då jag invände: "Men din pappa reser ju inte, sedan hans ögon blivit så dåliga", svarade hon:

— Det är just därför, ser du, så får jag den. Och till mamma skall jag köpa vit crêpe de chine till en blus, för hon har lagt bort att klä sig i vitt, sen hon fyllde femti år.

Mot denna självska julklappshistoria ber jag få teckna en osjälvisk och ny för dagen:

En liten 8-årig flicka skulle ge sin syster diverse reparationsartiklar till dockan Lisa, som råkat ut för svårare missöden och hennes mamma hade lovat följa med henne till dockkliniken. Efter åtskilligt väljande hade de beslutat sig för den gulaste lockperuken och de blåaste ögonen, en arm, strumpor och svarta lackskor samt fått samtliga sakerna inlagda i ett paket, vilket flickan fick förtroendet bära. Det var andra ärenden att uträtta, mycket att titta på i fönstren, och följden var att vid hemkomsten — var paketet borta.

Förebråelser tjänade ingenting till — den lillas sorg var stor nog ändå. Här behövdes endast tröst; men löftet att köpa nytt, tycktes ej förslå, det gällde att finna kraftigare medel.

— Det var väl så dumt av mig att tappa paketet, suckade den lilla, väl för tionde gången.

— Men kanske den som funnit den blivit glad? sade jag. Det är kanske en liten flicka som också hade en söndrig docka?

Det lilla ansiktet lyste upp och hon tog glad upp tråden och spann vidare. — Eller en fattig mamma, som kan ge sin flicka sakerna och inte hade pengar att köpa för? Eller en liten gosse, som har en syster som han inte hade någon julklapp till? Tror du inte att någon hittade den, som blivit väldigt glad? — Och så kom det till slut:

— Mormor, tycker du inte det var riktigt bra att jag tappade sakerna? — Jovisst var det bra, men — vi gör inte om det.

Frigga Carlberg.

Härligt

doftande och snövitt linne får Ni, om Ni kokar det med Tomtens Tvättpulver.

Litteratur.

Marie Bregendahl: Peter Guldgrävare och hans enda vän. Översättning från danskan av *Ebba Atterbom.* (Gleerups förlag, Lund. Pris 3:75.)

Den danska författarinnan fru Marie Bregendahl är ett namn att minnas. Ehuru numera bosatt i Köpenhamn härstammar hon från bondesläkt och räknar såsom sin hembygd den av ljunghedar och sandvallar genomdragna trakt i västra Jylland, varifrån hon skänkt Danmarks litteratur en hel cykel utomordentliga natur- och karaktärsskildringar. Redan debuten 1904 i författarinnans 30-årsålder med det uppmärksammade arbetet Hendrik i Bakken röjde att Danmark med henne fått en ny hembygdsskildrare av rang.

När ett urval ur denna hembygdscykel gjorts för svensk publik har valet kommit att falla på den för sig fullt fristående skildringen Peter Guldgrävare och hans enda vän. Boken är en mognad, djup och redbar författare-personlighets hymn till hembygden. Man läser den med ett oavbrutet stegrat intresse, njutande av dess friska, levande naturstämningar, dess målande karaktärsskildringar och den mänskliga förståelse, varmed författarinnan skiftar skuggor och dagrar mellan ond och god.

En stackars livets fjant som Peter Guldgrävare är, allas dräng, allas syndabock och allas åtlöje, avvinner han dock slutligen läsaren både sympati och respekt.

Tyvärr tillåter icke utrymmet ett närmare ingående på bokens förtjänster. Den hör emellertid till dem, som grundligt revidera en ganska gängse uppfattning att folklivsskildringen nödvändigtvis måste vara tråkig litteratur. Till nöjet bidrar den utmärkta översättningen, utförd av den kända översättarinnan fröken Ebba Atterbom, vars namn här såsom alltid garanterar en med smak, kunskap och utomordentlig samvetsgrannhet fullgjord tolkning. *S. L.*

* * *

Sigurd Dahllöf: Sagor och Äventyr. II saml. (Medéns Bokhandels A.-B. Pris 2:75.)

Den dalsländska bygden har i göteborgsdiktaren och poeten Sigurd Dahllöf fått en skildrare som känner sitt folk och dess tungomål fullkomligt. Redan efter utgivandet av 1:a samlingen av hans bygdehistorier var kritiken ense om hans skildringars inre värde och betydelse såsom nya originalbidrag till vår bygdekrönika. Samma erkännanden kunna oförbehållsamt skänkas denna andra samling av hans hand. Det ligger ett stycke djup och fin folkpsykologi i en sådan skildring som inledningsnovellen Skatten, en dråplig humor i den långt tillämpliga berättelsen Kelgrisen och en poets och mystikers fjärrsyn över historien om Samuel Brattbergs fiskafänge. Boken rekommenderas varmt såsom en god och fängslande lektyr för såväl gammal som ung.

Nyutkomna böcker.

M. C. Aaröes förlag, Göteborg. "Mot hemmet." Illustrerad ungdomskalender. 21:sta årg. Pris kr. 2:50.

A.-B. Marius Hartz, Malmö. Buttericks Mode-Revue. Julhäfte. Pris kr. 2:50.

Drick
Lundgrens
Théer

ÄKTA CEYLON

ÄKTA KINA

Utvalda från de finaste och förnämsta theplantagerna på Ceylon och i Kina, hava de en utmärkt fin och delikat arom samt garanteras rena och oförfalskade.

JAMES LUNDGREN & Co.
GÖTEBORG
Sveriges största och förnämsta théfirma.
Rikstelefoner 829, 4319.
Telegramadress: JAMES, Göteborg.
Etablerad 1888.

HALLBERGS
Kungl. Hovjuvelerare.
Bästa varor och billigaste priser. Skandinaviens största fabrik för *Juvel-, Guld-, Silver-* och *Nysilverarbeten.*

Blivande mödrar!
Har Ni tänkt på
att man sparar *tid, arbete* och *pengar* genom att till småbarnen använda äkta engelska blöjor. Storlek drygt 70×70 cm. Mjukaste kvalité. Pris 1,50 pr styck.
Importavdelningen
Sparregatan 8, **BORÅS.**

A.-B.
Herkules Skodon,
Kungsgatan 45. Tel. 1900.
Rikt urval. Billigaste priser.

TILL JULEN!
Passande Julklappar.

Marknadens hittills oöverträffade och billigaste hemfärg. Fråga Eder handlande eller tillskriv
A.-B. NADCO, GÖTEBORG.

HANDSKAR eller **PRESENTKORT**
från
HANDSKKOMPANIET
Drottninggat. 42 Telefon 15379
BLIR SÄKERT EN OMTYCKT JULKLAPP.

Nyttiga JULPRESENTER
GÖTEBORGS GARN & TRICOT A/B
köpas bäst utl
TRICOTBOLAGET
Östra Hamngatan 31.

(Med ensamrätt för Sverige. Eftertryck ej tillåtet).

I Rosenhof.

Roman av **Luise Westkirch.**

Översättning av **—e.**

4.

"Palle? — Så, jaså — det är där skon klämmer!" Mor Lippert satte händerna i sidorna. "Och var vore väl i dag den här fina fröken utan den simple tiggaren och landstrykaren? Säg mig det, om du kan. Vad skulle jag haft att stoppa i le sex hungriga munnarna, om Palle inte hade hjälpt mig som en riktig vän, då din egen far burit sig så nedrigt åt och låtit er sitta i elände. Du kan ju göra dig till som en förnäm docka och akta dina händer, så att de inte röra vid något smutsigt! Om jag hade försökt vara lika förnäm och rädd för att ta i, när det behövdes, så stode du inte här i en sidenfodrad dräkt och gjorde din mor förebråelser, din uppblåsta gås!"

"Kära mor, jag ville bara göra dig ett förslag. Så hör då på! Jag förtjänar nu etthundrafemtio kronor i månaden. Låt mig få Palles kammare. Jag betalar dig lika mycket, som han nu betalar — mer till och med, om du vill. Men skicka bort honom, få honom ur huset. Det är han, som drar ned allt, som ännu kunde höja sig hos oss, dina barn."

"Skicka Palle ur huset, få bort honom? Jo, det låter höra sig! Men hör nu på vad *jag* säger. Ingen av alla mina barn har gjort så mycket för mig som Palle, och ingen av er kommer någonsin att göra så mycket. Palle har varit min vän i sju långa år, och för en vän stänger inte mor Lippert sin dörr."

Hennes ögon glödde, kinderna brände. Lisa stirrade på modern med skräck i ansiktet.

"Du tar ju den människans parti till en sådan grad, att man nästan..."

"Nå, vad? Sjung ut med vad du har att säga!"

Lisa skakade på huvudet.

"Nej, mor, förlåt, jag tror det ju inte. Men att stanna i huset tillsammans med den människan, kan jag inte. Jag kan inte sätta på spel min ställning i affären, alla mina utsikter. Därför, mor, om Palle skulle stanna i huset, så får du inte ta illa upp, att jag hyr mig ett rum inne i staden till den förste."

Fru Lippert gjorde mycket stora ögon. Ett ögonblick var hon stum av överraskning, men sedan bröt svadan fram som en lavin. Och trots allt var dock en viss värdighet i hennes ord.

"Ett rum i staden! Och det får jag höra av *min* dotter, som jag arbetat för och hungrat för, så att hon skulle kunna gå igenom sina tre läroår. Och nu, då hon förtjänar några kronor och skulle kunna hjälpa sin mor en smula, då heter det: "Ditt hus är inte fint nog; jag vill ha ett rum i staden! Och så låter hon mig sitta med mina yngsta barn, som ännu behöver flera års hjälp. Äh, en sådan eländig värld, och en sådan familj, där den ena inte vill hjälpa den andra. Men gå du bara, gå! — gå! Någon välsignelse blir det nog inte. Det säger jag dig."

Och hon gömde ansiktet i förklädet.

"Men vad skall jag göra?" jämrade Lisa. "Kan du inte inse, kära mor? Ingen vill ha mig i en anständig affär, så snart det blir bekant, att en gatutiggare bor hos oss. Vill du absolut förstöra min framtid och låta mig gå under?"

"Mor Lippert har inte låtit något av sina barn 'gå under'," svarade hon, "men om icke din mors nöd och tårar kan röra ditt hjärta, så gör som du vill."

"Då vill du, att jag skall stanna!" Hon höjde sina knäppta händer mot modern. "Stanna i denna rysliga ångest? Stanna med den utsikten, att herr Sommer skickar bort mig med hån och spott?"

"Med min vilja och min välsignelse lämnar du inte mitt hus", förklarade mor Lippert.

"Ja, då finns ingen råd, jag är tvungen att stanna."

Mor Lippert gick ut genom dörren. Lisa kastade sig på en stol och grät, grät vilt. Vad tjänade det till att kämpa, att sträva, att arbeta för att komma uppåt. Nej, hon var fången här nere i djupet. Detta Rosenhof höll henne fast, obönhörligt.

En upprorisk svallvåg av vrede mot modern sköljde över hennes själ under ett par ögonblick. Men lika hastigt sjönk den tillbaka. Bilder och minnen från barndomen stego upp; hennes vrede var avväpnad. Hon såg denna mor vid tvättbaljan, outtröttlig, när barnet, hon själv, redan länge låg i sin varma bädd. Hon såg henne i morgongrå gryning trava på flinka fötter en lång väg för att vara först i den skara, som väntade utanför en förnäm restaurant, vilken varje morgon skänkte bort till de fattiga överblivna smörgåsar och andra kvarlevor från dagen förut. Hon kunde ännu känna det intensiva välbehag, med vilket hon som barn emottagit dessa läckra skatter. Hennes mor hade talat sant då hon sagt: "Ingen väg för tung, ingen timme för sen, då det gällt hennes barn." Lisa tyckte nu, att det nästan var ett under, hur modern kunnat kläda och föda dem. Varifrån hade hon fått varje bit att mätta dem med, varje stycke att kläda dem med? Mätta och rena hade de alltid gått till skolan. Sorglös och munter var deras barndom. Och därför — ja, komme vad som komma ville, om hon också skulle gå under — lämna modern kunde hon inte, då denna alltför väl behövde den lilla hjälpen. Om modern icke ville låta henne gå, så måste hon stanna. Fortsätta sitt liv i ängslan och hemlighetsmakeri, hålla tyst om sitt hem, darra för varje tillfälligt ord. Den enda möjligheten till räddning låg i ett giftermål med en man i god ställning. Och så tänkte hon vidare, och Emanuel Meyer, handelsresanden, hette räddaren, och kring hans huvud växte allt klarare en gloria.

III.

Paul Wieprandt gick vredgad längs hela Rosenhof och genom den trånga gången mellan likkistlagret och Deideles lumpmagasin, dit, där flodens

De hade haft sitt första meningsutbyte, och det var ännu oro i luften.

Hon hade veknat och ville bryta den tryckande tystnaden: — Vet du, Pelle, i Kvinnornas Tidning står om en man, som sålde sin hustru för fem shillings. Är det inte fasansfullt?!?

Han kyligt: — Nej, jag vill inte säga det. Så mycket kan nog en duktig hustru vara värd.

Tystnad.

*

— Du vill låna tusen kronor. Vad har du för säkerhet att erbjuda?

— En hederlig karls ord!

— Gott! För hit den hederlige karlen!

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Från läsekretsen.

Kvinnornas Tidnings Redaktion!

Råd mig, hjälp mig! Jag har varit gift endast ett halvt år.. Jag älskar min man över allt på jorden och han mig, men trots detta ha redan vid flera tillfällen ganska skarpa meningsutbyten uppstått. Medan vi båda gentemot andra människor omöjligen skulle kunna överila oss, ha vi så lätt att bli häftiga mot varandra. Och nu undrar jag: passa vi kanske icke för varandra? Äro vi icke så lyckliga som vi tro? Eller förekomma dylika misshälligheter även bland andra nygifta, som ändå anse sig fullt lyckliga med varandra?

Nygift fru.

Frågan har hänskjutits till redaktionens expert, som skriver:

Ung fru skall icke vara bedrövad. Den som skriver detta äger erfarenhet och har tyckt sig kunna förstå, att äktenskapets utveckling såsom all annan går fram genom mörkare och ljusare perioder. Den svåraste perioden är de tre första åren, innan kontrahenterna s. a. s. slipats och lärt sig att komma underfund med varandra. Härpå följer en god och lycklig period som varar omkring ett år. Sedan kommer åter en ny treårsperiod, som är litet besvärlig. Olika uppfattning om barnens uppfostran, om familjens stabilisering i allmänhet m. m. m. m. När dessa svårigheter äro övervunna blir allt ånyo gott och väl någon tid av ett år eller mera. Därpå inträffar en ny kris, vanligen hos mannen, som påkallar hustruns hela uppmärksamhet och förstånd. Denna kris är den sista. Sedan förlöper allt lugnt och bra såsom av gammal vana.

Erfaren fru.

Redaktionen kan till expertens lugnande svar endast foga den reflexionen att kontrahenterna efter nämnda perioder väl icke orka att bråka mer.

*

"Husfrudöme eller tjänarinnedöme" — än en gång.

Genom artikeln "Husfrudöme eller tjänarinnedöme" i n:r 43 av Kv. T. synes en verklig kardinalfråga för hemmets arbetsförhållanden ha blivit träffad.

Man hör densamma överallt diskuteras. Härvid framhålles ständigt att detta missförhållande visserligen alltid existerat i den mån det gällt den tjänande klassens lämplighet och utbildning för sitt kall, men att efter kriget frågan bragts i ett ännu olidligare läge genom de mången gång orimliga villkor tjänarinnorna då, tack vare bristen på arbetskraft kunde stipulera, utan att i gengäld uppvisa några som helst motsvarande kvalifikationer.

Varken husmödrarna eller tjänarinnorna tyckas ännu ha hämtat sig efter denna abnorma tid. Från de förras sida råder alltjämt en fruktan att genom anmärkningar på sitt biträdes arbete förlora henne, och hos de senare ligger alltid tanken på lur att de vid minsta bråk kunna "gå" och lätt skaffa sig något annat. På betyget formuleras vanligen detta sätt att avlägsna sig genom frasen att vederbörande "på egen begäran lämnar sin tjänst". På ett manligt betyg skulle det givet i ett liknande fall stå att vederbörande på grund av uppstudsighet i tjänsten erhållit sitt avsked.

Man behöver bara göra en sådan jämförelse mellan den ordknappa, stränga disciplin, som vilar över manligt arbete och den tålmodiga fördragsamhet, som i hemmen ägnas det kvinnliga, för att säga sig att här är något alldeles på tok.

Frågan är nu om vi i våra krävande och rastlösa dagar ha råd och tid att i det oändliga dragas med ett missförhållande, som ovillkorligen, på vilket sätt det än skall ske, måste ändras. Det är hög tid att vi på detta område få stabilare förhållanden, klarare linjer och en annan ton. Utbildningen av tjänarinnor måste ägnas mera plats, mera uppmärksamhet i samhället, betygen från våra husmödrar skrivas mera vederhäftiga, och våra platsförmedlingsbyråar vinnlägga sig om att utgallra endast de bästa krafterna för de väl avlönade platserna och låta nybörjarna förstå att det icke är herrskapen som skola betala deras lärpängar. Ej heller bör man längre försöka vidmakthålla myten om att det är ont om tjänarinnor — den underrättade vet att det är överflöd. Vad det är ont om är den prima arbetskraften — det vill i detta sammanhang säga om hushållsbiträden som ingå på banan med god vilja att bliva verkliga kapaciteter.

Och man förstår bara helt enkelt inte varför just detta område skulle behöva vara en avstjälpningsplats för undermålig kraft. Hemmet är ingen bisak i samhället — ur nationalekonomisk synpunkt bildar det kanske t. o. m. den allra viktigaste posten i ett lands budget. Att få de många tusen hemmen rationellt skötta, med tillvaratagande av materialet som upprätthåller det, med verkliga kvalifikationer hos de där anställda, med ordnade och stabila förhållanden mellan hemmens chefer och personal, skulle betyda ett stort steg framåt mot nationens välstånd.

Med denna synpunkt för ögonen behöva icke våra duktiga, arbetsamma och bildade husfruar genom en falsk och fullkomligt onödig fruktan draga sig för att "sjunga upp" med sina underordnade. Den kunnigaste får icke vika för den okunnige, den ansvarige icke låta den oansvarige få herraväldet.

Bättre är att visa makten och att därmed låta förstå att kunskap verkligen ger makt. Även på det husliga arbetets område finns ju en karriär, som borde sporra till bemödanden. Ty liksom mången chef börjat såsom springpojke har mången i vårt samhälle till välstånd kommen kvinna börjat såsom tjänarinna. Men var viss om att varken denne springpojke eller denna tjänarinna tillhöra deras kategori, som först och främst spörja om sina förmåner och i sista hand tänka på att göra sig förtjänta av dem.

N—a B.

JULKLAPPAR
Presentkort.
A.-B. CARL JOHNSSON
KUNGSTORGET 2

A.C. SVENSSONS KNÄCKEBRÖDS BAGERI GÖTEBORG ETABL. 1866

Bertha Anderson
Korsgatan 15 - Göteborg
— Telefon 5122 —
Vackra färgäkta Tvättyger. Bomullsflaneller, Ylle-Klädningstyger, Gardiner, sol- och tvät äkta. Möbeltyger, konstvävda och tryckta. Borddukar i linne och bomull. Sängtäcken, Tricotvaror, Reformliv, Snörliv, Strumpor, Yllekoftor. Broderier. Blekta och oblekta Vävnader av bästa fabrikat. Vaddtäcken. Prima Ylle-stickgarner.

Prima nylutad
Vårspillånga
finnes dagligen tillsvidare
till billigaste pris. - - - -
Svenssons Fiskhall
Grönsakstorget.
Tel. 5436, 5438, 15324.

Varje husmoder vill till sitt kalas gärna hava det bästa
Bergmans Enkas Delikatessbrödsorter rekommenderas Eder.

Kärleksbrevet.

Det är något hos ett kärleksbrev, som gör, att det skiljer sig från varje annat skriftligt budskap från människa till människa, ett "något" alltför subtilt för att kunna uttryckas i ord, en hjärtats utstrålning, förnimbar endast för det samstämda hjärta, för vilket det är avsett, måhända också för ett annat, som det av misstag når, det av svartsjuka marterade.

Ett kärleksbrev behöver icke innehålla något av det, som gör ett vanligt brev välkommet och intressant, nyheter, småprat om släkt och vänner, det behöver icke vara spirituellt, tankedigert; *utan* allt detta kan det som en rik gåva komma till den, för vilken det är bestämt.

Det kan brista betänkligt i formen, försynda sig mot både grammatik och rättskrivningslära och ändå, även för en i dessa avseenden granntyckt och känslig person framstå som ett dokument så vackert och värdefullt, att det gömmes som en dyrbar relik.

Det berättar den gamla historien, som älskande aldrig tröttna på att höra, berättar den, om än enkelt och konstlöst med så osökt behag och på så skiftande sätt, att den aldrig blir tröttsam att höra.

Bråsths Konditori
Victoriagatan 1 B (hörnet av Storgatan)
REKOMMENDERAS.

KOL VED
COKES
C. N. ANDERSSON
Tel. 2780, 6972, 10849, Göteborg

Prima Hushållskol,
Cokes,
Antracitkol &
Ved
till dagens lägsta notering.
C. Uggla & Co.
Tel. 32. 3885. 44. 5407.

K. A. Döbeln
Vasaplatsen 13, Göteborg.
Speceriaffär m. m.
Telefon 3102. Etabl. 1897.
REKOMMENDERAS!

En nödvändig förutsättning för att ett kärleksbrev skall bli vad det är avsett att vara är, att den känsla, det ger uttryck åt, är besvarad. Endast *då* vågar den skrivande ge sig helt, endast då blir brevet det spontana uttrycket för vad hjärtat djupast känner. Och endast då kan dess inre skönhet, den känsla som levandegör orden, ömheten, glöden, som inneslutes i dem, i hela sin styrka kännas av den, som mottager brevet.

Ett icke samstämt hjärta saknar förmåga att på samma sätt uppfatta allt detta. Med vilka nyktra, kritiska ögon läsa vi icke de kärleksbrev memoarverken återgiva. Vi kunna finna dem formsköna, rörande, förtjusande, men de känslor, om vilka de buro bud från hjärta till hjärta, den lycka de bringade, deras livsavgörande betydelse kunna vi icke fatta, endast ana. Många gånger lämna de oss fullständigt kalla, vi finna dem, helt säkert med orätt, innehållslösa, uppstyltade, affekterade, utan intersse.

Kärleksbrevet har i förhållandet mellan de två sin stora betydelse. Hur stark kan icke en känsla växa under växlandet av brev, där själ blottar sig för själ, och hur kan den icke av samma orsak — svalna, förintas.

— — —

Det skrives icke så många kärleksbrev nu som förr i världen. Förlovningstiden är kortare, de älskande umgås under långt friare former. "Förklädet", den övervakande mamman eller tanten, som tidigare genom sin närvaro hindrade det förtroliga samtalet mellan de tu och liksom tvingade dem till det skriftliga tankeutbytet, har försvunnit. Under de ensamma promenaderna, herdestunderna, som blivit legio, kunna de unga uttömma alla samtalsämnen, och vad som eventuellt icke medhinnes vid de personliga sammanträffandena förmedlar beredvilligt telefonen. Hur många är det väl av den nuvarande generationens kvinnor, som i sin skrivbordslåda förvara dessa epistlar, som så nätt sammanlagda och omknutna med vackra sidenband pietetsfullt gömdes i deras mormödrars sekretär?

Kärleksförhållandet har genom de inhiberade skriftliga meddelandena blivit ett lyckomoment fattigare, och kärleken har förlorat den viktiga prövningen i form av självprövning och inblick i ett annat hjärta, som breven utgjorde!

Anne Fox.

Köp
Olof Asklunds
Bröd
Det är bäst

Skomagasinet Gloria
Kungsgatan 47.
Skodon, Tofflor, Galoscher
i goda passformer, hög elegans och styrka.
Allt i lägsta pris på platsen.

GÖTEBORGS NYA BEGRAVNINGSBYRÅ
FLODIN & UHRBOM
Järntorget. Tel. 10212, bost. ankn.

BREVLÅDA.

Insändare och prenumerant. Ni återfinner Edra tankar och synpunkter i Fru Sachs art. Fåfänga försök i n:r 49.

Ellen. Charad, rebus, diamantgåta m. m. äro mycket bra, men vi våga icke pålägga våra läsare huvudbry av detta slag. Det finns så mycket annat i tillvaron att fundera över. — Tack emellertid för vänliga hågkomsten.

Insändare av juldikter. Tack, men det har funnits plats endast för den juldikt, som ni se införd i det här numret.

Undrande. Jo, det kommer ett n:r 53. Det är ingen felnumrering — vi ha sett efter! Det måtte vara 53 veckor i det här året.

Vi äro förtjusta
över de listor med nyvärvade prenumeranter, vänner till "Kvinnornas Tidning" insänt under de senaste veckorna. *Vårt glada, hjärtliga tack!*

Skånska Wienerbageriet
Emy Thorin.
ERIK DAHLBERGSGATAN 22
(mitt för Reallärareverket)
Allt som hör till ett förstklassigt thebröds- & wienerbageri. Tel. 6077. Billiga priser.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 8578, 3699

tröga, smutsiga vågor gledo förbi. Skjulen och byggnaderna lågo bestrålade av aftonglöden och längre bort, där en stenbro förband den egentliga staden med fabrikskvarteret, på andra sidan vattnet, glänste fönstren som en festillumination, och redan tändes ljuset i många av dem för nattarbetet. Men bakom Rosenhof var det tyst och ensamt. Några enstaka pilar släpade sina ännu kala grenar delvis i vattnet, ett par båtar vaggade vid sina pålar. Paul gick på den sotsvärtade stigen längs stranden bortemot bron och höll skarp utkik, tills kamraten, den väntade, långsamt kom med makliga steg ur fabriken.

— Nå, äntligen, Ede — —

Den kommande hade knäppt upp rocken och skjutit den bredbrättiga slokhatten tillbaka från en blondkrusig panna. Med leende ögon såg han på Paul. Denne, med något smalare skuldror, det kloka, bleka ansiktet och den omättligt hungriga, sökande blicken, såg klen ut bredvid den andres blomstrande kraft.

— Se där, Paul. — Äntligen, säger du! — Ja, gubben ville ha' en halvtimme överarbete. Han hade brått med en bakugn, som skulle göras färdig. Nå, jag har ingenting emot ett par extra styver, så kan man göra kvällen så mycket trevligare. — Vart ska' vi gå?

— Först upp till mig på rummet, Ede. Jag har något jag vill tala med dig om mellan fyra ögon — något viktigt.

— Hundra gubbar! Något viktigt! Och då kommer du till mig?

— Du är ju den ende vän jag har.

— Men för allvar har jag ingen talang. Det sköter alltid min store bror om!

På vägen tillbaka mot Rosenhof hade de nått stranden där båtarna lågo, och, liksom för att bevisa sitt påstående började Ede att draga i repet till en av båtarne och låta den gunga.—

"Hör på, min gosse, först ro vi ett slag." —

"Se så, låt bli, jag har brått." —

"Nå, men hör nu, jag tycker —"

Ede avbröt mitt i satsen och vände sig om. Ur den smala gången från Rosenhof kom en ung kvinna, fyllig, blond, barhuvad, med en korg på armen. Hon trippade lätt på höga klackar och kom dem med blixtrande ögon raskt tillmötes.

"Ska' du ro, Ede? Åh, låt mig få följa med. Var snäll!"

En skugga flög över Edes drag. Han såg på klockan.

"Du får skynda dig hem, Lisbeth. Ernst kommer strax."

"Bara en liten, liten stund", tiggde hon.

"Han blir rasande, om maten inte är färdig, min store bror. Det vet du ju. Och med hans hälsa har det varit si och så de sista dagarna.

"Ja, fru Wessel, er man ser inte kry ut", instämde Wieprandt.

"Inte kan jag rå för det!" försvarade sig Lisbeth. "Jag lagar alla hans favoriträtter, det vet *du*, Ede. Jag gör mig all möjlig möda. Men han ger sig aldrig ro. Evigt arbete. Extra timmar! Bara förtjäna pengar! Bara sätta i banken!"

"Ja, sådan är han nu", sade Ede. "Vi två bröder äro alldeles olika, det får jag erkänna till min skam. Redan som liten pojke arbetade Ernst sig sjuk för att hjälpa mor. Sedan var det för mig, som han knogade. Och nu är det för hustru och son. Jag däremot kan ta' saken lugnt och inte överansträngа mig."

"Ja, nog skulle jag hellre se, att han någon gång unnade sig en glad dag — och mig också. Inte ett enda nöje på hela långa vintern, inte ens på arbetareföreningens årsfest, rakt ingenting. Jag lever precis som i kloster."

Under samtalet hade de kommit in i Rosenhof.

Lisbeth stannade framför det lilla huset med blommor i fönstren.

"Kommer du med upp nu strax, Ede?" frågade hon med insmickrande röst.

Ede skakade på huvudet. "Paul har någonting att tala med mig om."

"Men till kvällsvard kommer du ändå?"

"Ja, till kvällsvard."

Hon sprang lätt in i huset. På tröskeln vände hon sig om ännu en gång och smålog skalkaktigt åt svågern. Denne for med handen över ögonen och suckade. Men raskt avskakade han missmodet, som ville smyga sig över honom.

"Så, ro nu fram med din allvarsamma affär", befallde han skämtsamt. "Människa, det måtte väl aldrig vara något med Svarta Julia!"

"Låt mig vara i fred för den där!"

"Ja, vet du, hon är minsann ine att leka med, akta dig bara. I grund och botten har jag en viss klockarekärlek för den tösen. En vildkatt med sina glödande stenkolsögon. Den sorten tilltalar mig. Men för allvarsamt folk som du passa de inte. Bränn inte dina fingrar, Paul, om jag får ge dig ett gott råd!"

"Jag begriper inte vad du menar; jag har inte en tanke på tösen."

De två unga männen inträdde genom en smal dörr, som utan trappsteg förde direkt in i huset bredvid Pothoffs butik och källare. På en mörk trappa, mer lik en stege, kommo de upp i en kammare med två fönster i frontespisen, vilken Paul bebodde sedan grälet med de sina. Rummet var tämligen stort och snyggt men ganska tomt. Snett emot ena fönstret stod ett stort ritbord med papper och teckningar. Ede slängde sin hatt bland papperen, satte sig att rida på en stol, sträckte ut benen och sade med en komisk suck av undergivenhet:

"Se så, fyra nu av!"

Wieprandt tycktes leta efter passande ord. Han strök tillbaka håret, som fallit ned i pannan, och gick ett slag långsamt fram och tillbaka.

"Ser du, Ede", började han stammande, "människan får allt emellanåt beskåda sig själv, så där inifrån.."

"Det tycker jag är rakt onödigt", avbröt Ede. "Det är minsann sällan, att någon är så fin invärtes, att det är något nöje att beskåda sig! Och bäst mår man, om man låter bli." Han sprang upp. "Det fattades bara, att man skulle börja grubbla. Inte frågar man oss, om vi vill bli födda, utan en vacker dag stå vi där, och så få vi slita och släpa för rika trindskallar så där en fyrtio, femtio år, och när man då är uppsliten så 'Finis'! Fattighuset, lasarettet! Skulle man då inte ens ha ett par glada år, medan man är ung, och dricka litet ur nöjesbägaren? Nej, tömma den till sista droppen, inte se tillbaka och ännu mindre framåt! Bara gripa fröjden i vingen utan att grubbla, utan att tänka!"

(Forts. i nästa n:r.)